

Wojtkowa w dolinie _____ leży.
A jej pierwotną nazwę _____ zapamiętać należy.
_____ to jej ostatni właściciel.
Zakodujcie te informacje, to przecieć tak niewiele.

Po chwili poświęconej na poszerzenie swej wiedzy,
Możemy poczuć się, jak lokalni szpiedzi.
Bo wyruszyliśmy w dalszą drogę, owianą jeszcze tajemnicą.
Lecz pewnie jest, że na miejscu spotkamy się pod dzwonnica.

Właśnie do Nowosielec się już dostalęś
I dzwonnica wraz z kaplicą grobową dojrzalęś.
Otoczają one wraz omentarzem obiekt sakralny.
Stanowicy obwie, o tym że kościół ten jest parafialny.
Wezwania św. _____ został ogłoszony.

A rok jego powstania na tabliczce jest wytyłbiony.
Odnajdź tą datę na bryle kościoła drewnianego,
Na kamiennym podmurówianiu, oszulanego.
Zapisz ją również na grafice poniżej.
Żebyśmy mogli się jej przyrzec bliżej:

Gdy datę poprawnie odczytałeś
I powyżej ją zapisałeś,
Poszukaj grobowej kaplicy, co prochów pilnuje,
A ja kolejne uzupełnienie Ci już publikuję,
Michał z Leszna Leszczyński w niej spoczywa,
A na tablicy pewna prośba się ukrywa:

_____ 5 _____ (...)"
_____ 37 _____

Przed nami powoli Quest ku końcówce się zbliża,
Jednak poziom zagadek wcale się nie obniża.
Przed Tobą jeszcze dwie miejscowości przystankowe,
Sprawia, że odkryjesz informacje po raz kolejny unikatowe.
Pierwszą miejscowość jeszcze na mapie odnajdziesz,
Przeczajtaj kolejne wersy, gdy się w nowym miejscu znajdziesz.

Brawo, dotarłeś do miejsca w Ropience wskazanego,
Dłużej już przez nas nie ukrywano.
Poniżej zamieścimy Ci jeszcze jedną mapę szczegółową,
Byś nie zapomnieli ruszyć swoją głową.

Pewnie już na mapie trzy strzałki dojrzalęś,
Ale opisów do dwóch z nich poniżej nie ujrzałeś.
To jest właśnie zadanie Twoje przez nas wytypowane
I na mapie bez właściwego opisu opublikowane.

- MIEJSCE KOPALNIA
- POMNIK... (wpisz poniżej pełną nazwę)
- KOŚCIÓŁ... (wpisz poniżej pełną nazwę)

Odnajdź wskazane obiekty w pobliskiej okolicy,
A szczegółowe informacje o nich znajdziesz na nie jednej tablicy.
Jeśli problem będziesz miał ze swoją lokalizacją,
Pamiętaj, że lokalne opowiadania są najlepszą relacją.
Dlatego spróbuj przełamać swe wewnętrzne obawy
I zapytaj przechodnia nie robiąc z tego wielkiej sprawy.
A gdy się pierwszy raz do takiej formy zwiedzania przekonasz,
Zobaczysz, że wielki strach szybko pokonasz.
Gdyż nawet najlepsze książkowe przewodniki,
To marne żywych przekazów odpowiedniki.
Historia tradycyjna i ludowe przekazy,
To nie żadne naścinione obrazki.
Dlatego pozwólmy jej na jak najdłuższe życie
I przekazujemy ją dalej, jak najbardziej należyście.

Przed Tobą ostatnie już w Queście zadanie,
Pewnej granicy w terenie odszukanie.
Miejsce to w oddalonej o ok. 18km miejscowości leży,
A aby do niej dotrzeć przez pewną miejscowość przejechać należy.
Olszanica to wieś co w innym powiecie się znajduje
I całkiem odmiennie zabytu na trasie Tobie prezentuje.
Zachęcamy zatem do kontynuacji zwiedzania
I również innych terenów poznania.

Przemierzysz teraz miejscowości następujące,
Po sobie na trasie Twojej drogi występujące:
Warkowa, Olszanica, Stęrkowa i wieś Ustianowa
To właśnie w tej ostatniej granica wyznaczona została nowa.
W roku 1945 linia wytyczona Ustianową podzieliła
I sąsiadów od siebie na kilka lat oddzieliła.

Zapytasz pewnie, jak odnaleźć do tej miejscowości prawidłową drogę?
Czy również myślisz, że ja Ci w tym wszystkim pomogę?
Oczywiście nakieruje Ciebie na właściwe tory,
Żeby nie stanowiły dla Ciebie w podróży udręki i zmyry.

Drogą główną się ciągle poruszaj do przodu,
Nie obracaj się i nie wracaj bo to przysparza zbędnego zachodu.
Z głównej drogi również nigdzie nie odbijaj,
Tylko asfalt spod kół czym prędzej za sobą zawijaj.
Gdy dojedziesz do głównej w Olszanicy drogi,
Niech kierownica w lewo Cię skieruje mój Drogi.
Drogą 84 poruszaj się dalej prosto do przodu,
Bo nie potrzeba już więcej Twojego zachodu.

Gdy na trasie natrafisz na przejazd kolejowy,
Domyślisz się, że na nowe wiadomości jesteś gotowy.

Bo właśnie przekroczyłeś granicę wcześniej wspomnianą,
W terenie w żaden sposób na ten moment nie opisaną.
Na budynku drożnicy pewne cyfry się znajdują,
A Twoje dłonie obok na rysunku właśnie je zapisują.
Pewny jestem, że zadanie to bardzo łatwo wykonasz
I o wadze historii w tym miejscu po chwili się przekonasz.

Skoro czytałeś dalej Questu przesłania,
Wiem, że liczysz na jakiejś z mej strony jeszcze opowiadania.
Wobec tego coś Ci jeszcze zdradzę
I do budynku, po lewo za torami zaprowadzę.
Budynek Starą Szkołą jest nazywany
Wszystkim w okolicy dobrze znany.

Jednak od początku zaczniemy,
Bo inaczej w informacjach zginiemy.
Granica między RP i ZSRR w 1945r. Ustianową podzieliła
I nowy kształt nie tylko tym terenem wyznaczyła.
Granica ta przez 6 lat funkcjonowała,
By w 1951r. aktualizacji się doczekała.
Wówczas to „Akcja H-T” się dokonywała
I nowe karty w historii Bieszczad zapisywała.
Na czym zaś dokładnie się opierała?
I dlaczego w swych ramach ludność przesiedlała?
Dowiedz się zwiedzając dokładnie okolicę
I pytając ludzi o związane z tym tajemnice.

W związku z tym „Izba Pamięci” w tej miejscowości powstała,
I w budynku Starej Szkoły swe miejsce otrzymała.
Historię, jak żywą w niej opowiada,
A i zmiany w funkcjonowaniu swym zapowiada.

Podążając dalej drogą przed siebie bez zmiany kierunku,
Nie potrzebujesz już od nas ratunku.
Droga Cię do miejsca startu bezpośrednio doprowadzi
I pomiędzy dwoma wzniesieniami Cię poprowadzi.
Na prawo dojrzysz przepiękne Pasma Żukowa,
Na lewo Mały i Wielki Król się przed Wami nie schowa.
Patrząc na te rozległe wzniesienia,
Możesz dojść do prawidłowego stwierdzenia,
Że jakąś historię jeszcze przed Wami chowają
I nie o wszystkim Wam wprost opowiadają.

Masz rację w miejscowości tej istniała szkoła szybowcowa,
A nie żadna prosta pracownia latawcowa.
Chcesz się o tych działaniach więcej dowiedzieć?
Quest zielony może na ten temat najwięcej powiedzieć.
Zapamiętaj właśnie to ostatnie zdanie,
Żeby kontynuować nasze Questowe podróżowanie.
Zaś na samolocie, mijanym przy szkole
Tym umieszczonym na betonowym cokole.
Nazwa jego została zapisana,
Z kobiecym imieniem związana.
Zapisz ją dokładnie poniżej,
A hasło końcowe jest już coraz bliżej:

_____ 2 _____
Teraz najwyższa pora zakończyć „czerwone” podróżowanie,
Lecz zapraszamy na kolejne z naszymi barwami spotkanie.
Cykl kolorowych questów jeszcze dwie części posiada
I również niezwykle, jak ten się zapowiada.
Nie zegnamy się z Tobą wobec tego,

DO ZOBACZENIA JUŻ WKRÓTCE!!!
Nowo poznany Kolego...

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23

24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41

to one wpisują się we współczesny obraz tych ziem

Początek Questu: Rynek, 38-700 Ustrzyki Dolne
Długość trasy: ok. 53 km
Warianty poruszania się po trasie questu:

ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU W KOLEJNYCH
CZĘŚCIACH CYKLU QUESTÓW
„ZIEMIA USTRZYCKA BARWNA KULTUROWO”

Ustrzycka Rozeta
Bieszczadzka Gra Terenowa

Realizacja projektu pt. „Bieszczadzka Gra Terenowa i Ustrzycka Rozeta
Podkarpacką przestrzeń otwartą na dziedzictwo kulturowe i historyczne
Bieszczadów oraz Podkarpacia” w ramach Programu „Podkarpackie przestrzeń
otwartą”. Partner - Województwo Podkarpackie

Barwa żółta, czerwona i zielona...
Tymi kolorami umownie ustrzycka ziemia została podzielona.
Barwy te niezwykle trasy wycieczają
I tajemnicze tych ziem przybliżają.
Zabytki przyrodnicze i kulturowe

To dla nich rymy otrzymują znaczenie wciąż nowe.
Niby proste do zastosowania zabiegi językowe.
Sprawiają, że przedstawione wiadomości stają się unikatowe.
Quest zaś z którym obecnie rozpoczynamy swą przygodę,
Niezależnie czy w deszczową, czy w słoneczną pogodę,
Kolor czerwony, jako główny od nas otrzymał
I dzięki temu pewne wspomnienia tych ziem zatrzymał.
Pozostałe dwa piękne kolory,
Poprowadzą Cię na innych ścieżek tory.
Wspólnie one jednak jeden cykl kwestów oznaczają
I do tej pięknej gminy wszystkich zapraszają.
Questy prowadzić Cię będą przez drogi asfaltowe,
A może nawet przez leśne i szutrowe.

Dzięki tej jeszcze tajemniczej podróży,
Staniesz u nie jednej góry podnóży.
Nie przedłużaj jednak rozpoczęcia tej niezwykle przygody
Zapraszamy do odczytania pierwszej wskazówki dla Twojej wygody.

Wspomnę jednak jeszcze, że kolor czerwony ma za zadanie,
Wskazać potrzebną długość czasu na Questu rozwiązanie.
Czerwona barwa najdłuższy Quest wskazuje.
Przez co radość z jego rozwiązania potęguje.

Pierwszy przystanek już poza Ustrzykami się znajduje
I już na Ciebie wraz z tablicą informacyjną oczekuje.
Brzegi Dolne... hm...
To w tej miejscowości pewien cmentarz jest zlokalizowany,
A Szlak Kolonizacji Józefińskiej jest z nim bezpośrednio związany.
Co dokładnie w jego trasę się wpisuje?
Nazwa Wam naprawdę nie nie sugeruje?
Szlak ten opisuje dokładnie tablica drewniana,
Jako jedna z wielu na trasie szlaku rozlokowana.

Ale jak tam dotrzeć, wskazówek wciąż oczekujesz,
Zapytaj przechodnia na pewno nie pożałujesz.
Przekaz od wieku z ust do ust jest najcenniejszy,
A przez to Twój każdy zmysł jest uważniejszy.
Dzięki temu też wiedza jest lepiej zapamiętana
I ponownie może zostać kolejnym pokoleniem przekazana.
Zatem ruszaj w drogę prosto przed siebie.
Bo już nic Cię od Questu zdobycia nie odwiedzie.

Brawo dotarłeś do cmentarza ewangelickiego,
Okolo _____ metrów od drogi głównej leżącego.
Tablica, co w jego okolicy się znajduje,
Bardzo ważne karty historii w tym miejscu przywołuje.
Szlak ten _____

8

Szczegółowo dla każdego turysty opisuje,
Przez co problem braku wiedzy na ten temat rozwiązuje.
W trzech językach wiadomości zostały na niej umieszczone,
A w jakich dokładnie, niech to będzie poniżej uwiecznione:
I- _____ I- _____ I- _____

1

26

Zapoznaj się dokładnie z przekazem płynącym z tablicy.
Dzięki czemu „Pałatynat” i „Siegenthat” nie stanowią już tajemnicy.

Wiadomości Twoje też o współpracę podmiotów ta tablica poszerzy,
Spójrzcie na logotypy zamieszczone, jeśli mi ktoś nie wierzy.
Jak szerokie działania dla potomnych zostały tu poczynione,
Żeby właśnie te wiadomości, nie inne zostały uwiecznione.
Jedna fundacja jest dla Ciebie jednak najważniejsza,
Bo dzięki jej odpowiedź na hasło końcowe będzie łatwiejsza.

14

Teraz po chwilach poświęconych na rozmyślanie,
Pora przejść do kolejnych miejsc odkrywania.
Opuszczać miejsce już dobrze Ci znane,
Oby na zawsze również zapamiętane.

Spójrzij jednak na tablicę raz jeszcze,
Bo kolejnej wskazówki już nie umieszczę,
Zapamiętaj, gdzie dokładnie Krościenko na niej leży,
Bo właśnie tam już teraz udać się należy.
Na Twej trasie liczne zakręty wrócić się pojawiają,
A za nimi kolejne domostwa również się zjawiają,
Wówczas wzrokiem na lewo poszukuj wypłaszczenia,
Bo tam kolejne fakty, oczekują upublicznienia.

Fotografia poniżej zamieszczona pewnie miejsce wskazuje,
A kolejna już tablica, ważne informacje przywołuje.
Gdy już odnajdziesz obiekt powyżej opisany,
Na zdjęciu poniżej dodatkowo opublikowany,
Uzupełnij lukę w kolejnych liniijkach questu ukazane,
Przez tablicę pamiątkową szczegółowo wyjaśniane.

1830-1930

Gdy już kolejne wiadomości przyswoiłeś,
Jak również z mieszkańcami tych terenów się oswoiłeś,
Skieruj się dalej przed siebie drogą asfaltową,
Nie żadna gmina, tylko ta sama, jak do tej pory krajowa.
Jednak wyżej! nieustannie swój wzrok,
Bo od kolejnego obiektu jesteś już o przysłowiowy krok.

Wróćcie dostrzeżesz drogę podporządkowaną,
Na prawo na Stebnik ukierunkowaną.
Skęg w nią bez cienia zwątpienia,
Gdyś doprowadzi Cię ona do pewnego wzniesienia.

Na nim to budynek sakralny góruje
I kolejne ciekawostki tych ziem Wam ukazuje.
Do zobaczenia pod jego murami,
Pamiętaj to przechodząc poratuje Cię kolejnymi wskazówkami.

Brawo, dotarłeś do kolejnego punktu na Twej trasie,
Bo nie należysz do tych, co wygłupiają się na przydomowym tarasie.
Dla Ciebie ważne jest wciąż nowych miejsc zwiedzanie
I ich tajemnic nieustannie odkrywanie.
Na fotografiach poniżej obiekty przedstawione,
Chcą być przez Ciebie w terenie odnalezione.

Opatrz je dodatkowo odpowiednimi opisami powyżej,
My zaś je bez tadu zamieszczamy poniżej:
• „1898”
• „Dwie siostry i dwóch braci (...)”
• „(...) pod Twoją Opiekę”

Brawo, jeśli z tym zadaniem sobie poradziłeś,
To już znaczną część otoczenia swążytni odkryłeś.
Sama zaś świątynia również na uwagę zasługuje,
A jej niechlubne fakty z jej istnienia już przywołuje.

Pod koniec XVIII wieku cerkiew ta została tu wzniesiona,
By już po około 50 latach zostać opuszczoną.
Zmiana granic państwa w jej nie ominęła,
Przez co ludność greckich emigrantów ją kolejno przejęła.
Za magazyn obornika i owarzanie wówczas służyła,
Przez co zabytkowa jej część dzisiejszych czasów nie dożyła.
Kolejne remonty już przez katolików prowadzone ją uratowały,
Dzięki czemu niektóre jej elementy dzisiejszych czasów doczekają.

Teraz wróć się do głównej na Stebnik biegnącej drogi,
A już do kolejnego miejsca Cię zaprowadzę, mój Drogi.
Przed mostem na Strwiążu tablica się znajduje
I stromymi schodami w dół Cię kieruje.
Po ok. _____ marszu dotrzesz do celu,

Tak jak przed Tobą i po Tobie dokona tego wiewu.

Jednak nim staniesz przed tym Miejscem Pamięci,
Sprawdź Twą wiedzę matematyczną i do rachowania chęci.
To utwierdzi mnie w przekonaniu,
Czy poradziś sobie w ciągłym zadaniu rozwiązywanu.

Po drodze zauważyś trzy mierniki poziomu wody.
Które służą do jej kontroli niezależnie od pogody,
Zsumuj czym prędzej poszczególne liczbowe stany,
Z tego miernika co go na ziemi, nie na wodzie dostrzegamy.
Wynik równania zapisz poniżej,
Bym się mógł przyglądać mu bliżej:

Po raz kolejny składam gratulacje
I na stojąco przekazuję gromkie owoce.
Cyfra, którą otrzymałeś w wyniku powyższego równania,
Niezbędna będzie do pewnej litery z pomnika spisania.

Pierwsza cyfra wskazuje interesujące Cię nazwisko,
Zaś trzecia to wskazanie na wiążącą literę stanowisko.
Litera ta dwa miejsca w końcowym hasle wypełnić musi,
Mam nadzieję, że każdy się rozwiązanie tej zagadki pokusi.
Dwudziesta trzecia i czterdziesta pierwsza luka,
To na te miejsca, każdy z Was teraz litery niech poszuka.
Gdy już oddałeś się powierzonym zadaniu
I poświęciłeś chwilę na informacji cennych zapamiętaniu,
Zastanów się nad nieuchronnym losem, jaki im został zgolowany
I jak ważne jest, aby ten fragment historii został zapamiętany.

Pora jednak już wyruszyć w podróż dalszą,
Żeby pamięć o tych terenach uczynić jeszcze trwalszą.
Wróć zatem na asfaltową drogę, co z Ustrzyk Cię prowadziła,
Bo moja głowa już kolejne zadania dla Ciebie stworzyła.

Skieruj się w odpowiednią teraz stronę,
W tą, gdzie straż graniczna bierze pewien pas pod ochronę.
Przed okrągłym skrzyżowaniem metrów 200 dokładnie,
Który ustawił po lewo na placu pewien pomnik starannie.
Bohater greckiego narodu został na nim uczczony,
A jego los w kilku słowach został uchwyczony.
Zapisz poniżej jego właściciela nazwisko,
A dzięki temu rozwiązanie hasła znów będzie blisko.

34 _____ 15 _____ 10 _____

Nadeszła już pora opuścić Krościenko, bogato zabytkami usiane
I ruszyć w stronę Przemyśla, gdzie punkty są bardziej rozsiane.
Nie będzie to jednak stanowiło problemu żadnego,
Gdyż poprowadzi Cię do kolejnego obiektu niezwykle cennego.

Cerkiew w Liskowatę tak to o niej mowa,
Wśród ustrzyckich cerkwi niezwykle jest unikatowa.
W 1832 roku prawdopodobnie wybudowana,
Rękami Wasyła Tomczaka i Raka Iwana.
Obiekt, jako jeden z trzech w Polsce styl bojkowski prezentuje,
Jednak niestety czas mijający go niezwykle cennieje.

Obecnie cerkiew poddawana jest zabiegom renowacji,
Po to by zapobiec jej dalszej dewastacji.

Za cerkwią cmentarz jeszcze się znajduje
I liczne nagrobki na ten czas zachowuje.
Choć napisy na nich są już znacznie zamazane,
Chcemy by były choć po części na zawsze zapamiętane.
Jeden z nich najpewniej taki zapis zawiera,
Jednak obcy język to w tłumaczeniu istotna bariera:
„Tu spoczywa KATERYNA CHAPLYK
1890-1913
WIECZNA PAMIĘĆ”

Pewnie zagadki obecnie już w tekście poszukujesz
I myślisz czemu jej tak długo nie odnajdujesz.
W tym miejscu nie nastąpi jej publikowanie,
Bo to my w Liskowatę chcieliśmy wykonać niezwykle zadanie.
Tłumaczenia dokonaj bardzo uważnie,
Jednak nie uda nam się zamieścić tutaj wszystkiego.
Wskazujemy jeszcze na nagrobek zaraz przy cerkwi usytuowany,
W którym, ktoś niezwykle ważny został pochowany.
Próba odczytania napisu się znajduje,
W następujący sposób pamięć o nich przywołuje:
„Tu leżą, Fedoniak Antin
Ksiądz na wsi Liskowate (działek Ustrzyckiego dekanatu)
Fedoniak Olga z Kotyś (żona księdza)
Wieczna pamięć”

Jeszcze jedno ważne według nas na cerkwi znajduje się zdanie
I ze względu na język starosłowiański również zasługuje na uznanie.
Tłumaczenie tego napisu w balce wyrzynięgo,
Zawieram poniżej Drogi Kolego:
„Rok 1832 Gieriej Nikołaj Liskowackij”

Kolejne punkty na mapie zostały zaznaczone,
Oby szybko zostały przez Ciebie w terenie odnalezione.
Dlatego pozostaw za sobą miejscowość odwiedzaną,
Przez jej mieszkańców ukochaną.

Pierwszy Twoim oczom kościół po lewo się ukaze,
A rozsządek Twój prawidłową drogę do niego Ci wskaże.
Pojazd swój zostaw na parkingu przygotowanym,
Żadnym zakazem obecnie nie obejmowanym.
Do kościoła kładka przez potok Cię przeprowadzi,
A następnie po kilku krokach pod górę Cię doprowadzi.
Stając przed brłą kościoła, pewien obiekt w jej zarys się wpisuje,
Lecz zdjęcie obok zamieszczone na niego wprost nie wskazuje.
Co skrywa w swym cieniu bryła kościoła?
Czy ktoś odpowiedzieć na to pytanie zdoła?

____ 21 ____
A czy jeszcze kolejne uzupełnienie będziesz potrafił wypełnić?
Tak by Twoje marzenie odkrycia hasła mogło się spełnić?

Msze Święte stałe w obiekcie godzinny mają
I o 8:00 w _____ i _____ się odprawiają.

29

19

Co więcej, Kościół pod wezwaniem dwóch patronów jest znany,
31 _____ i _____ to im pod opiekę został oddany.

Gdy uzupełniłeś powyższych wspólnie dokonamy,
To do uruchomienia pojazdu ponownie zapraszamy.
My zaś czekamy na Ciebie kółko odbicia pewnego,
Tak drogi kwestowiczu, widzimy się u punktu następnego.

Pewien znak na pomniku obok tablicy się znajduje,
Jednak ponownie zdjęcie zamieszczone go nieco maskuje.
Przerysuj go zatem na papirusie poniżej,
A rozwiązanie Questu będzie coraz bliżej.
Dodatkowo Questu również wykopkowanie,
W ten ciekawy sposób następuje historii poznanie:
„Tu _____ 4 _____ 33 _____ 6 _____ 24 _____
13 lipca 1944 r.”

Pięknie uzupełniasz kolejne kreski właściwymi literami,
My zaś zapoznamy Cię z kolejnymi questu zdaniami.
Ponownie mapa wymaga dokładnego studiowania
I właściwego za nią miejsc w terenie odnajdywania.
W kolejności przez nas dokładnie oznakowanej.
Myślę, również, że przez każdego oczekiwanej.
Wojtkowa, Nowosiółce Koszickie i Gopienka,
To w nich nucona jest ta sama, ludowa piosenka.
Piosenka przez narrację questu stworzona,
Prawiaca, że ziemia ustrzycka jest uroczona.

W Wojtkowej już kolejna cerkiew przy drodze na Ciebie oczekuje,
Mam również nadzieję, że z kredkami do niej każdy zwerbuję.
Zastanawiesz się pewnie, w jakim celu kredki powyżej wspomniane,
Umożliwią Ci one wykonanie kolejnego zadania przez nas zadane.
Trzymać dłużej Cię w niepewności już nie będziemy
I wskażemy rozetę mam nadzieję, że ją wspólnie dostrzeżemy.

Rozeta barwy swą wszystkie straciła,
A i nawet kontury trochę też zatraciła.
Pomóż jej zabarwić się na nowo właściwymi kolorami,
A wówczas zapoznaj się z historycznymi informacjami.

Tablica tajemnicze Kościoła Ci zdradzi,
Ale również przez historię wsi Cię poprowadzi.

